

дної згоди закріпить позицію України, яка державу стабільності у економічній міжнародній співпраці.

Міжнародні економічні договори мають надзвичайно важливе значення як для економіки країн, що беруть у них участь, так і для світового господарства в цілому.

Перелік посилань:

1. Черкес М. Ю. Міжнародне право : підручник. 5-те вид., випр. і доп. Київ : Знання, 2006. 397 с.

2. Міжнародне економічне право : підручник. вид. 2-ге, перероб. і доп. Київ : КНЕУ, 2003. 311 с.

3. Віденська конвенція про право міжнародних договорів від 23 травня 1969 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_118

4. Віденська конвенція про право договорів між державами та міжнародними організаціями або між міжнародними організаціями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_a04

СУЧАСНИЙ СТАН ТЕХНІКО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛ.

*Плигач К.Д., аспірант
Черкаський державний технологічний університет*

Матеріально-технічні ресурси, які є базою техніко-технологічного потенціалу, значним чином впливають на масштаби та вектори розвитку сільськогосподарського виробництва та конкурентоспроможність і ефективність функціонування галузі в цілому. Під впливом неузгодженості амортизаційної політики та потреб сільськогосподарських товаровиробників у відтворенні основних засобів, а також суттєвого спаду інвестиційної діяльності, в умовах сьогодення, рівень матеріально-технічного забезпечення залишається недостатнім, що й надає обраній темі актуальності.

Серед сільськогосподарських підприємств Черкаської обл. простежується пряма залежність між зміною обсягу освоєних капітальних інвестицій та витратами на ремонт техніки і обладнання (рис. 1).

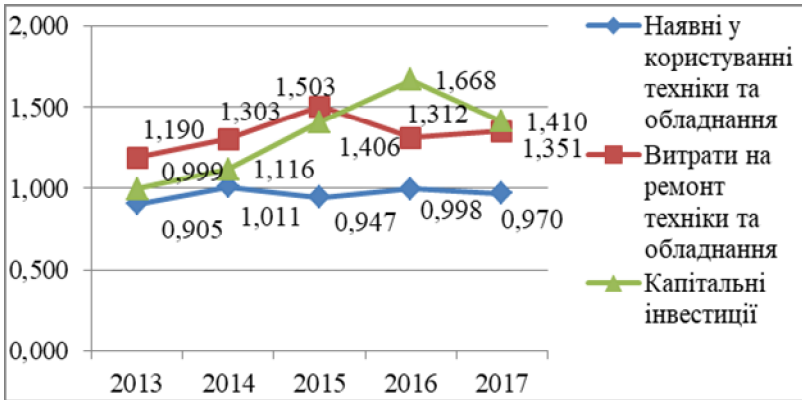

Рис. 1. Динаміка індексу зростання показників технічного оснащення сільськогосподарських підприємств Черкаської обл. за 2013-2017 рр., %

Джерело: складено автором за даними [1]

Значення темпів щорічного зростання обсягу освоєних капітальних інвестицій у галузі (зокрема, 59,5 % інвестицій по області у 2017 р. спрямовано на модернізацію та оновлення транспортних засобів, машин та обладнання) у 2016 та 2017 рр. перевищує значення темпів зростання витрат на ремонт сільськогосподарської техніки та обладнання. Однак, чисельність наявної у користуванні сільськогосподарських підприємств регіону техніки має тенденцію до щорічного скорочення, що демонструє зниження технічної оснащеності виробництва.

Сільськогосподарськими підприємствами області у 2017 р. списано близько 2 % наявного обладнання, а закуплено лише близько 6 % [1]. Тому, для підвищення техніко-технологічного потенціалу галузі сільського господарства важливим є уповільнення процесу списання машинно-транспортного парку при стимулюванні відновлення та збереження кількісного складу наявного обладнання, зок-

рема, завдяки здійсненню відновлювальних ремонтів разом з модернізацією сільськогосподарської техніки. Це сприятиме зменшенню її експлуатаційного вибуття та збільшенню терміну використання [2, с. 146].

За останні роки відбувається зниження рівня технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств області у галузі рослинництва. У середньому на 1 тис. га посівних площ, що перебувають у користуванні юридичних осіб, припадає 50 одиниць техніки, що, для порівняння, на 5 % менше порівняно з 2013 р. Основним чином це відбулося під впливом зменшення кількості бурякозбиральних і кукурудзозбиральних машин (на 48 % та 31 % відповідно), вантажних автомобілів (на 23,8 %) та борон (на 23,7 %). Збільшення навантаження на одиницю устаткування спричиняє зростання тривалості збору урожаю і, як наслідок, підвищення втрат.

При цьому, лише 4,6 % домогосподарств області мають техніку для здійснення сільськогосподарських робіт, що значно нижче середнього значення по Україні (19 % за результатами 2017 р). До того ж, це переважно техніка, яка використовується у галузі рослинництва: трактор (52,1 % зазначеної категорії домогосподарств), плуг (51 %), борона (38,7 %). Це пояснюється виробничою зорієнтованістю господарств населення, які забезпечують 23,2 % обсягу продукції рослинництва у регіоні [1].

Рівень технічного оснащення за останні роки погіршується і у галузі тваринництва Черкаської обл. (зокрема, птахівництва). У галузях м'ясного та молочного скотарства спостерігається протилежна тенденція. Так, у 2017 р. на 1 тис. голів рогатої худоби та свиней припадає майже 2 одиниці техніки, що на 33,78 % більше порівняно з 2013 р. У галузі молочного скотарства аналогічний показник складає майже 26 одиниць техніки на 1 тис. голів худоби, що на 9,75 % більше за 2013 р. Однак, дане зростання відбулося на фоні скорочення як поголів'я молочної худоби, так і зменшення доїльних установок у користуванні підприємців.

Не зважаючи на підвищення рівня технічного забезпечення галузі м'ясного скотарства, сформована технічна база використовується не ефективно, на що вказує зниження фондівіддачі на 8,62 % за аналізований період. Парадоксальним є зростання обсягу освоєних капітальних інвестицій у галузі (значна частина яких спрямовується на оновлення машин та обладнання) та перевищення частки закупленого обладнання над списаним, при одночасному зниженні ефективності його використання (особливо у галузі свинарства, де обсяг вирощеної свинини за 2014-2017 рр. скоротився майже на 5 %) [1]. Причиною цього є наявність на підприємствах значної кількості зношеної техніки, серед якої поява нового та продуктивного обладнання, через недостатню його питому вагу у загальному обсязі, не викликає очікуваного ефекту.

Отже, проведене дослідження статистичних даних, які характеризують рівень технічного оснащення сільськогосподарської галузі Черкаської обл., дозволяє зробити висновок про недостатній рівень використання техніко-технологічного потенціалу галузі. Для подолання зазначеного важливим є забезпечення уповільнення процесу списання машинно-транспортного парку при стимулюванні відновлення та збереження кількісного складу наявного обладнання. Це сприятиме скороченню її експлуатаційного вибуття та збільшенню терміну використання і, як наслідок, покращення фінансових показників діяльності сільськогосподарських виробників.

Перелік посилань:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України : веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Ішук С. М. Машинно-тракторний парк сільськогосподарських підприємств: стан та використання. *Вісник ЖНАЕУ*. 2011. № 1, т. 2. С. 143–150.